education

Department of Education
FREE STATE PROVINCE

REKENINGKUNDE

GRAAD 11

NOVEMBEREKSAMEN – VRAESTEL 1

NASIENBEGINSELS:

Strafpunte vir vreemde items is slegs van toepassing indien ‘n kandidaat nie punte op ‘n ander plek in die vraag vir daardie item verloor het nie (geen vreemde-item-strafpunte vir misplaaste items nie). Geen dubbelpenalisering mag toegepas word nie.

2. Strafpunte vir plasing of swak aanbieding (bv. besonderhede) is slegs van toepassing indien die kandidaat punte vir die bedrae vir daardie item verdien het.
3. Tensy ander vermeld ken volpunte toe vir korrekte antwoord. Indien die antwoord foutief is, merk die bewerkings.
4. Indien ‘n vooraansuiweringsyfer as ‘n finale syfer getoon word, ken die bewerkingspunt toe vir daardie syfer (nie die metodepunt vir die antwoord nie).
5. Tensy anders getoon, moet die positiewe of negatiewe effek van enige syfer in ag geneem word om die punt toe te ken. Indien geen + of – teken of hakie voorsien is nie, aanvaar dat die syfer positief is.
6. Waar aangedui word, ken deelpunte toe om die kwaliteit van antwoorde van kandidate te differensieer.
7. As die kandidaat meer as die verwagte aantal antwoorde gee, kontroleer all antwoorde en gee die voordeel aan die leerder. Strawwe kan toegepas word vir vreemde inskrywings as kandidate volpunte verdien vir die vraag (maks. -2 per vraag)
8. Hierdie memorandum is nie vir verspreiding in die publiek nie' omdat sekere items dalk verkeerd gehanteer is. Aanpassings is gemaak a.g.v. sekere vrae
9. Waar strafpunte toegepas word, kan die punte vir daardie afdeling van die vraag nie as 'n negatiewe syfer getoon word nie. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
10. Waar metodepunte toegeken word vir bewerking, moet die nasiener die redelikheid van die bewerking ondersoek voor die punt toegeken word.
11. 'Bewerking' beteken kontroleer bewerking. 'Een deel korrek' beteken bewerking en een deel korrek. Let wel: kontroleer bewerking moet +, -, x, ÷, wees of per memo.
12. In bewerkings, moet nie punte toeken nie vir bewerking as teller en noemer omgeruil is – hierdie is ook van toepassing op verhoudings.
13. Met die toekenning van metodepunte, maak seker dat kandidate nie volpunte kry vir enige vir enige item wat foutief is nie, ten minste gedeeltelik. Dui aan met 'n ☒.
14. Wees bedag daarop dat party kandidate geldige alternatiewe buite die memorandum verskaf. Neem kennis dat een kommentaar meer as een aspek kan aanspreek
15. Kodes: f = vreemde item; p = plasing/aanbieding.

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 7 bladsye.

Kopiereg voorbehou

VRAAG 1

1.1.1 **LINDMOT HANDELAARS**
STAAT VAN OMVATTENDE INKOMSTE VIR DIE JAAR GEËINDIG 28 FEBRUARIE 2023

Verkope (4 200 000 – 65 900✓ – 24 600✓)	4 109 500	* ☑
Koste van verkope (2 800 000✓ – 16 400✓)	(2 783 600)	* ☑
Bruto wins Bewerking **7**	1 325 900	* ☑
Bedryfsinkomste Bewerking	241 493	* ☑
Korting ontvang	**14 755**	
Huurinkomste (246 684✓ – 20 496✓✓✓)	226 188	* ☑
Voorsiening vir Oninbare skuld aansuiwering (19 500 – 18 950)	550	✓ ✓
Bruto inkomste Bewerking **9**	1 567 393	* ☑
Bedryfsuitgawes Bewerking	(1 302 543)	☑
Salarisse en lone (645 500✓ + 18 500✓✓)	664 000	* ☑
Werkgewersbydraes (81 800✓ + 1 665✓✓) 1 480 een punt + 185 een punt	83 465	* ☑
Korting toegestaan	12 550	✓
Oninbare skuld (64 950✓ + 8 800✓✓)	73 750	* ☑
Water en elektrisiteit (98 900 +	109 290	✓

57

Telefoon	77 850 ✓	
Verpakkingsmateriaal	44 925 ✓ ✓	
Versekering (58 700✓ – 13 200✓✓)	45 500 * ☑	
Advertensies (48 960✓+ 3 764✓✓✓)	52 728 * ☑	
Bankkoste (18 525 + 1 100)	19 625 ✓ ✓	
Handelsvoorraadtekort (375 700✓+ 16 400☑ – 384 600✓)	7 500 * ☑	
Waardevermindering	111 360 ✓	
Bedryfswins 36	264 850 * ☑	
Rente-inkomste (39 000✓ + 13 000✓) Bewerking	52 000 * ☑	
Wins voor rente-uitgawe Bewerking	316 850 * ☑	
Rente-uitgawe	**(46 850)**	
Netto wins vir die jaar Bewerking **5**	270 000 * ☑	

1.1.2 **HANDEL EN ANDER BETAALBARES**

Handelskrediteure	**234 900**	
Opgelope uitgawes (10 390☑ + 3 764☑) Water en elektrisiteit Advertensies	14 154	*☑
Vooruitontvange inkomste	20 496 Huurinkomste	*☑
Krediteure vir salaris	11 470	✓
LBS	4 625	✓
Pensioenfonds (1 480✓ + 2 220☑)	3 700	*☑
WVF (185✓ + 185✓)	370	*☑
*□werking een deel korrek en moet handelskrediteure insluit	289 715	*☑

13

TOTALE PUNTE
70

VRAAG 2

2.1.1 Bereken die ontbrekende syfers (a-f) in die Vastebate-nota vir 28 Februarie 2023.

NR.	WERKINGS	BEDRAG
a	1 885 000 – 1 350 000 **2**	535 000 ✓✓ Geen deelpunte nie
b	192 000 x 20% x 11/12 = 35 200 maar 192 000✓ – (165 000✓ + 26 999✓✓☑) of 191 999 vier punte as 'n kandidaat nie 26 999 het maar 35 200 ken 1 punt toe **6**	1 ☑ een deel korrek
c	**Bateverkope** = 26 999 ☑ Sien B **Oud** 980 000 – 192 000 x 20% = 157 600 ✓☑* **Nuut** 480 000 x 20/100 x 9/12 = 72 000 ✓☑* **6**	256 599 ☑* een deel korrek
d	980 000 + 480 000 – 192 000 **2**	1 268 000 ✓☑* een deel korrek
e	145 000 x 10/100 **2**	14 500✓☑* een deel korrek

18

een deel korrek ☑*

2.1.2

KAPITAAL	B. BROWN	A. ANDREWS
Saldo aan die begin van die jaar	**1 380 000**	**1 860 000**
Vermeerdering van kapitaal	480 000 ✓	
Afname van kapitaal		(120 000) ✓
Saldo aan die einde van die jaar	1 860 000 ☑	1 740 000 ☑

4

2.2 BROWS TRADERS
VERKLARING VAN FINANSIËLE POSISIE OP 28 FEBRUARIE 2023

BATES		
NIEBEDRYFSBATES	3 854 000	☑
Vaste bates	**2 884 500**	
Finansiële bates (Vaste Deposito) balanserende figuur **2**	969 500	☑
BEDRYFSBATES BL x 1,8	1 530 000	✓✓
Voorraad (722 000 – 14 000✓ + 11 800✓)	719 800	☑*
Handels- en ander debiteure (445 300 – 41 200✓✓ + 23 800✓ + 31 200✓)	459 100	☑*
Kontant en kontantekwivalente balanserende figuur	351 100	☑
TOTALE BATES EB + L **12**	5 384 000	☑*
EKWITEIT EN LASTE		
EIENAARSBELANG	3 694 000	☑
Kapitaal	**3 600 000**	
Privaatrekeninge(188 000✓– 80 000✓ - 14 000✓) **4**	94 000	☑
NIE-BEDRYFSLASTE	840 000	
Lening: Lala Bank (1 176 000✓– 336 000✓✓) **4**	840 000	☑
BEDRYFSLASTE	**850 000**	
Handels- en ander betaalbares balanserende bedrag	339 000	☑*
Bankoortrekking (55 000✓+ 120 000✓)	175 000	☑*
Huidige gedeelte van lening sien lening	336 000	☑
TOTALE EKWITEIT EN LASTE **6**	5 384 000	☑*

*een deel korrek

28

TOTALE PUNTE
50

VRAAG 3

3.1.1 **Bereken die volgende op 28 Februarie 2023. Alle berekeninge moet tot een desimale plek afgerond word.**

Winsopslagpersentasie

BEREKENING	ANTWOORD
1 462 500 ✓/ 2 437 500 ✓ x 100/1	60 % ☑* Bewerking een deel korrek

3

Bedryfsverhouding

BEREKENING	ANTWOORD
504 000 ✓: 280 000 ✓	1,8:1 Bewerking een deel korrek

3

Vuurproefverhouding

BEREKENING	ANTWOORD
504 000 – 224 000 280 000✓✓: 280 000 ✓	1:1 ☑ Bewerking een deel korrek

4

Skuld-ekwiteit verhouding

BEREKENING	ANTWOORD
1 875 000 + 105 000 – 55 000 962 500✓ : 1 925 000✓☑	0,5:1 ☑ Bewerking een deel korrek

4

Opbrengs op vennote se ekwiteit

BEREKENING	ANTWOORD
$\frac{620\,000\ ✓}{½\ (1\ 250\ 000✓ + 1\ 925\ 000☑)}$. x $\frac{100}{1}$ Sien hierbo 1 587 500 twee punte	39,1% ☑ Bewerking een deel korrek

4

3.1.2

Lewer kommentaar op die volgende.
Skuld-ekwiteit verhouding

Lewer kommentaar met bedrae ✓✓

Verhouding verminder/verbeter van 1,2:1 tot 0,5:1. / met 0,7:1

Laaggerat / Risiko verlaag Sien 3.1.1

2

Opbrengs op vennote se ekwiteit.

Lewer kommentaar met syfers✓✓

Die vennote sal gelukkig wees aangesien die opbrengs styg van 28,6% tot 39,1% / met 10,5% punte Sien 3.1.1

Die opbrengs is meer as die rente op 'n alternatiewe belegging

2

Lewer kommentaar oor die likiditeitsposisie van die onderneming. Haal DRIE finansiële aanwysers met syfers aan om jou antwoord te staaf.

Verhouding ✓ ✓ ✓ Figuur en tendens ✓✓✓ Lewer kommentaar ✓ ✓

Bedryfsverhouding verminder van 2:1 tot 1,8:1 / 0,2:1 Sien 3.1.1
Vuurproefverhouding verminder van 1,3:1 tot 1:1 / 0,3:1 Sien 3.1.1
Debiteure se invorderingstydperk verbeter van 39 dae tot 31 dae

Kommentaar✓✓

Die besigheid se likiditeit is baie goed en sal bedryfslaste kan betaal. /
Te veel geld is in voorraad belê.

8

TOTALE PUNTE
30

TOTAAL: 150 PUNTE

Kopiereg voorbehou